

li kler ni bil aretiran pod obtožbo »kozmpolitizma«.

Pred dnevi so po novem volgo-baltskem prekopu zaplule prve ladje

Med rekami in prekopu je nastal največji plovni sistem na svetu

Sovjetska zveza ima nad 100.000 vodnih tokov, ki zaslužijo ime reka - Vsi plovni sistemi merijo v dolžino kar 140.000 km - To pa je »le« tretjina

MOSKVA, konec junija. Pred dnevi so zaplule prve ladje po novem volgo-baltskem prekopu, ki povezuje Baltik z Volgo in preko belomorsko-baltskega prekopa z Belim morjem. Gre za umetno vodno pot, ki pod imenom Marijinskega vodnega sistema obstaja že 150 let, ki pa je popolnoma preurejen, skrajšan in osposobljen tudi za plovbo ladij večje tonaže.

Volgo-balski prekop, ki je dolg skoraj 900 km, vodi skozi leningrajsko-volgogradsko področje in med potjo spaja Onješko in Ladoksko jezero, vrsto večjih in manjših rek, umetnih jezer in drugih prekopov ter vodnih poti. Njegova najmanjša globina — 3,65 metra — ustreza tako imenovani najmanjši globini vseh vodnih plovnih magistral evropskega dela Sovjetske zveze, s katerimi se ta prekop združuje ali spaja v enotni sistem tako imenovanega globokovnega transporta.

Na prekopu so bila izvršena obsežna dela. Posebno velika dela so bila ona na delu prekopa med Onješkim jezerom in Rivinskim umetnim jezerom v skupni dolžini 380 km. Namesto 39 starih in po večini še lesenih jezerov ali pragov, je bilo postavljenih pet velikih pragov ali kot jim pravijo vodnih vozlov s sedmimi železobetonskimi jezovi, ki so po svojem obsegu enaki tistim na volgo-donskem prekopu.

Vse naprave vzdolž prekopa vodijo in upravljajo s pomočjo najmodernejših avtomatiziranih telesmehaniziranih naprav. Pri Cerepovcu vstopa prekop v tako imenovano Cerepovsko umetno jezero, ki je dolgo 229 km in meri 1670 kv. km površine. Dalje vodi ta vodna pot po Volgi.

Predvideva se, da bo blagovni promet po volgo-baltskem prekopu v desetih letih dosegel letno raven 12 milijonov ton. Preko njega bodo v centralne in južne predele evropskega dela Sovjetske zveze vozili žele, gradbeni les, mineralna umetna gnojila, cement in drugo podobno blago.

Po tej poti bodo oskrbovali tudi veliki metalurški kombinati v Cerepovcu z železno rudo, ki jo kopljejo v Olenogorsku. S preurejenimi in izboljšanimi prometnimi napravami bodo v Cerepovcu in v samih petih dneh, iz Moskve bo ladja priplula v Leningrad v treh dneh, iz Cerepovca pa že v dveh dneh, t. j. za dva do trikrat prej kot se je do tega dolga dostajalo. Kar se pa tiče prevoznih stroškov, bo transport po prekopu za trikrat cenejši od prevoza po železnici.

Po obsegu in gospodarskem po-

menu se volgo-balski prekop prišteva v vrsto največjih umetnih vodnih poti, kar jih je bilo zgrajenih v Sovjetski zvezi. Doslej so namreč delovali številni sistemi vodnih poti, med katerimi volgo-donski, belomorsko-balski ter prekop na reki Moski. V načrtu pa imajo še gradnjo cele vrste drugih večjih in manjših prekopov.

Ze sedaj je v gradnji del dnevnoproemanske vodne poti, ki bo spajala Baltičsko morje s Crnim morjem in katerega dolžina bo do izliva Dnjepra znašala kar 2430 km. Nadalje bodo gradili tudi vodno pot med Dnjeprovskim in volgo - kamsko - donsdim baze-

nom in jo povežajo s severnokrimskim namakalnim prekopom, ki bo odtekal v Azovsko morje. Vzporedno s temi prekopu in rečnimi tokovi se na posameznih mestih urejajo tudi »vozlišča« prehodov večjih ladij. To delajo ali s poglabljanjem rečnih korit, ali s dviganjem njihove vodne ravni s pomočjo posebnih jezer. V teku so tudi dela pri urejanju cele vrste rečnih pristanišč. Po sedanjih računih bo sovjetski rečni transport že prihodnje leto skoraj dvakrat večji kot je bil leta 1958.

K vsem tem podatkom bi bilo treba dodati še zares izredno obsežne gospodarske možnosti, ki

jih nudijo vodne, konkretno rečne poti. Računa se namreč, da celotna dolžina rečnih poti, ki se v Sovjetski zvezi more izkoristiti za ladijsko plovbo, znaša nad 520.000 km. Od tega so doslej izkoristili »komaj« tretjino, to se pravi okoli 140.000 km. Kljub temu pa je Sovjetska zveza glede dolžine rečnih plovnih poti, ki se že izkoriščajo, na prvem mestu na svetu.

To je tudi razumljivo, posebno če vzamemo v poštev izredno številno reko, ki preprežajo prostrano Sovjetsko zvezo. Računajo, da je v Sovjetski zvezi najmanj 100 tisoč vodnih tokov, ki zaslužijo ime reka.

Mlada filmska umetnica Stefania Sandrelli v novi vlogi v filmu »La chance«

ZANIMIVA POT URE, OD SONČNE DO ATOMSKE IN JEDRSKE

Čim globlja postaja znanost tem točnejšo uro potrebuje

Nekoč so imeli uro na pesek, Harrisonova ura se je »zmotila« za sekundo Atomska je zelo popolna, toda še ne dovolj - Kaj bo povedala jedrska?

Pogosto čujemo: »Imam tako dobro uro, da ne prehitim in ne zaostane niti minute na mesec!« To je za zapeljivo uro, ki jo prehitra trditelj, ker je večje je napaka zaradi temperaturne spremembe, ki nastane, ko je ura na roki ali z nje. V vsakdanjem življenju nam taka (in še dosti manjša) natančnost ni potrebna.

Nam minute zadostujejo, astronomom pa že dolgo niti sekunde ne več. Zvedelci so tudi doleteli, kako naj sploh merimo čas. Izbrali so si zvezdo in njen položaj na nebu. Ko je zvezda prišla zopet v isti položaj, je pretekli en dan, ki ga razdelijo na 24 enakih delov — 24 ur. Ura se sestoji nato iz minut in iz sekund. Ta način je bil še do nedavnega dovolj natančen, da so po njem lahko naravnali ure. Sedaj je tehnika merjenja časa že tako napredovala, da je bilo treba definicijo dopolniti.

Ljudje so že od nekdaj želeli, da bi čim bolj natančno vedeli, koliko je ura. V starih časih je bila za merjenje časa še najbolj uporabna sončna ura. Žal, sonce ne sije ne ponoči, ne ob oblačnem vremenu. Takrat so vrtili peščene ure ali gledali višino počasi iztekajoče vode. Sicer pa ritem življenja ni zahteval točnosti v današnjem smislu in je bilo po navadi dovolj, če so vedeli vsaj datum.

Vse novejšje ure so narejene po enem samem osnovnem načelu: Stejejo enakomerne po-

navljajoči se dogodeki en nihajski uri na višje nihalo je »povzročajo« se dogodeki en nihaj nihala, ki porabi za svojo pot vedno enak čas. Ostali mehanizmi pa so potrebni za to, da te nihaje šteje. Pri vsakem nihanju se pomakne kazalec malo naprej (npr. za sekundo) in tako meri čas. Zepna in ročna ura imata nihalo v obliki kolesčaka na vzmeti (nemirka).

Pomorski in odprtem morju so hoteli vedeti, kje so. Orientirali so se po zvezdah in soncu, vendar so morali za to točno vedeti, koliko je ura. To je bil dolgo hudi problem. Vlada Velike Britanije — pomorske velebitve se je tega zavedala — je sredi 18. stoletja razpisala za takratne čase zelo veliko nagrado za točno določeno geografsko lego na odprtem morju. Glavna težava tega problema je bil dober kronometer. Anglijski samouk Harrison je po tridesetletnem trudu naredil uro, ki je bila po tistem času najboljša. Tudi najnovejšje najtočnejše ure so narejene po omenjenem načelu štetja nihajev. Le da so njihova našemu atomskemu času primerno izbrana iz sveta molekul in atomov.

V prvi atomski uri nihajo molekule amoniaka. (Amoniak je plin, ki neprijetno zaudarja v straniščih). V eni molekuli amoniaka so trije atomi vodika in en atom dušika. Predstavljamo

si lahko, da je atom dušika prizan na gumaste vrvice, ki jih držijo atomi vodika, in niha. Z elektromagnetnim valovanjem določene frekvence (frekvence je število nihajev v sekundi) vzbudimo omenjene molekule. Nihanje ima zelo stalno število nihajev — 23.870.000.000 v sekundi, kar pomeni, da je čas enega nihaja res vedno enak dolgo! Nihalo za uro torej imamo; preostane še štetje teh vibracij, kar ni prav lahko. Amoniakova molekularna ura se ne zmota niti za stoti del ene milijoninke izmerjenega časa.

S tako uro so kontrolirali točnost naše naravne ure Zemlje. Radovedni so bili, če se vrtil res enakomerno, če traja vsak dan 24 ur. Izmerili so, da Zemlja kak dan prehiteva, včasih pa zaostaja, ker se premika njena raztaljena notranjost. Torej moramo popraviti prvotno definicijo za uro: Ura je le 24, del povprečnega zemeljskega dneva. Napaka dneva, ki jo naredimo, če tisti »povprečni« izpusimo, je manjša od ene milijoninke sekunde, vendar...

Ljudje nismo nikoli zadovoljni in tudi to pot niso bili. Vse, kar se manjše enihalo — atom cezija in naredili atomsko uro, ki bi se v tristo letih zmotila le za eno sekundo (če bi toliko časa tekla). Vendar ni niti to zadnji krik urarske — bolj je jedrske tehnike.

Kaj je še manjše od atoma? Njegovo jedro! In če držimo sklenjen; manjše nihalo, več nihajev, točnejša ura; potem ni težko uganiti, da bo jedrska ura še boljša. Praktično ni mogoče prešteti vibracij jedra, možna pa je primerjava nihanj dveh jeder. To lahko naredi celo tako uspešno, da je jedrska ura še več tisočkrat natančnejša od atomske.

Tako majhnih časovnih razlik, ki jih še ločijo omenjene ure, si sploh ne moremo več predstavljati in tudi naprave, ki jih mi ves čas imenujemo ure, ne ustrezajo našim običajnim predstavam o uri. To so zapletene elektronske aparature in služijo izključno znanstvenikom pri njihovem delu. Z njimi so si pomagali pri dokazovanju Einsteina splošne relativnostne teorije, vplivu gravitacije (zemeljske težnosti) na fotone, in drugem.

Težnja po čim bolj točnem merjenju časa ni rekorderjska strast, ampak povsem razumljiva potreba moderne znanosti.

B. L.

Moskovska fakulteta za fiziko

Fakulteta za fiziko je največja fakulteta na moskovskem vseučilišču. Fakulteta se deli na štiri oddelke, katerih prvi zajema strukturo snovi, drugi jedrsko fiziko, tretji radio, četrti pa geofiziko. Fakulteta ima 33 kateder.

V okviru fakultete delujejo državni zavod za astronomijo »Sternberg« ter inštitut za jedrsko fiziko. Po tretjem letniku se študenti te fakultete usmerjajo v sistemsko znanstveno delo, pri katerem jih vodijo veliki sovjetski znanstveniki, kot so akademiki Arčimovič, Bogoljubov, Kikoin, Šajnštok in drugi.

Študenti te fakultete sodelujejo pri znanstvenih raziskavah na področju jedrske fizike, astronomije, radiofizike ter fizike trdnih teles. Ukvarjajo se tudi s problematiko fizike kristalov. V oddelku za geofiziko proučujejo proble-

Kaj vse smo lahko videli na sedanjem beneškem bienalu

Pred nedavnim so uradno odprli XXXIII. beneški bienale, ki se nam kaže spet v znamenju nefigurativnega iskanja novih slikarskih izrazov. S tem so splahnele nade tistih, ki so na zadnjem bienalu menili, da bodo videli, zopetni povratek k stvarni oblikovitosti v umetnosti. Italija se predstavlja skoro sto odstotno z nefigurativno ustvarjalstvom, dočim je pri gostih figurativnosti le v toliko zastopano, o kolikor nam predstavljajo retrospektivne in antologične razstave starejših slikarjev.

Figurativen struja je pa suverena v razstaviščih držav Vzhodne Evrope. Zanimivo je, da letos v sovjetskem paviljonu ne srečamo več v sliki političnih moči, razen Lenina v dveh ali treh lesorezih. So pa Rusi še vedno na položajih izpred obeh svetov. Malce bolj so v tem Bolgari. Nasprotno pa so Romani, Madžari, Čehi in Poljaki čisto zapadno usmerjeni s primeri abstraktnih in neoblikovnih, v kateri pa prednjačijo Jugoslavnici.

Na tem bienalu, torej, ponovno napreduje antifigurativna ožena z novomodulizmom in novomodulizmom ter programatičnim slikarstvom, ki tu dobiva pravi dostop na bienale. Retrospektivni figurativni razstavi pokojnih Casavetija in Semeghini-ja pa morda zaradi ne presrečno izbranih del ne združita primerjave s pestrostjo barv in živahnostjo zasnove večine del reformistov. Novost na tem bienalu je zgosteni pregled moderne umetnosti, kot nam ga nudijo razni znameniti muzeji sveta, z deli, ki jih oni smatrajo za najzanimivejši izraz sodobnega slikarstva.

Značilno je, da se tu Picasso pojavlja le dvakrat, torej isto kot Jugoslavcem. Džamajci. Zastopani pa je tudi Lojze Spacapan. Bienale ostaja torej zvest v posredovanju najnovejših pojavov v slikarstvu. Kjer igra informativni moment važnejšo vlogo kot pa kakovost.

Zlasti nekateri dosežki programatične umetnosti presežejo po izredni optični in dejanski gibli-

vosti predstavljene. Tu pa je tudi vidna duhovna vez med Italijo in njenimi izseljenci v Braziliji, Argentini ter Venezueli. Verjetno pa bodo največ prahu dvignili Amerikanci s svojo »pop-art«, stvariletskim gibanjem, ki hoče zvesti v umetnost najhujših oblikovitost tovarniških izdelkov v uporabnem kot v zavrnem stanju, spojenih v sliko ali prasto stojičih, pa še ustaliti uporabičev dvorani in popolnoma zadovoljila, pa je to sedaj nasprotno, ker nam je prikazal podobe, ki so res na taki višini, da se lahko javnosti pokažejo brez pomislekov, saj tokrat opazimo, da se slikar resnično usmerja v lasten tir.

Enako nagrado za kiparstvo je dobil v Švici živeči Madžar Zoltan Kemeny. Pri njem, kot pri večini kiparjev, je opazen beg od dragih bronastih odlivkov, katerih učinkovitost veličine skušajo doseči z varjenjem pločevine in drobnih masovnih izdelkov kovinarstva, ki združeni v površine in slikovite skupke ustvarjajo ritem in dojem kompaktnosti.

Domačo nagrado za kiparstvo so podelili dvakrat, ker je odpadla ona za slikarstvo. Podelili so eno kiparju Caselli, drugo pa je dobil Arnaldo Pomodoro.

R. Faganel v Rossoni

Na prvi dan poletja je Robert Faganel otvoril v Rossonijem galeriji svojo najnovejšo, menda že sedmo osebno razstavo slik, ki se je končala včeraj. Kot nastopajoče poletje, ki je predčasno izbrnilo z uzo jakostjo, tako se je neprimakovalo in nenadoma pojavil v našem slikarstvu Robert Faganel. Toda njegov razvoj je poseben vrste. Dejati bi, da se je izrazil izven naše dobe, ko se slikarji-začetniki zgledujejo za blestecimi zvezdami vodnjicami najnaprednejše sodobne umetnosti, tako, da jim celo se Picasso postaja del zgodovine. Vrinja se nam nehoti misel, da se je v mladega Faganela vneli duh katerega prerano umrlega mojstra ustvarjajočega desetletja pred na-

mi. Čeprav marsikdo to poseganje nazaj Faganelo zamerja, pa smo mnogi mnenja, da je čisto na mestu za naše slikarstvo na tržaškem, kateremu manjka prav predstavnik takega načina slikanja.

Faganel nam je torej pri Rossoniju prikazal 24 olt. So to pokrajine, marine in cvetlice. Ako naš njegova letošnja razstava v Gregorčičevi dvorani ni popolnoma zadovoljila, pa je to sedaj nasprotno, ker nam je prikazal podobe, ki so res na taki višini, da se lahko javnosti pokažejo brez pomislekov, saj tokrat opazimo, da se slikar resnično usmerja v lasten tir.

Novost za Faganelo so na tej osebni nočne marine, vse dobro opazovane v naravnosti svetlobnih učinkov. Je tu sicer še eno olje kraškega borjača, vendar pa je to tudi najboljše iz skupine do sedaj pokazanih podobnih zasnov. Faganel ostaja zvest tudi v tematski svojega načina v marsikateri podobi, ko nam podaja močno čustveno občutena dela: siromak v biblični halji z vreo na rami in pastirsko palico sredi neoblačne široko raztegnjene pokrajine, obupane ljudi sredi ruševin itd. V vseh teh slikah pa utripa enoten in poudarjen pravilo uravnotežen barvni zamah poudar, ki je merodajen za Faganelovo ustvarjanje in mu daje presodno zrelost.

Opazno pa je, da sedaj slikar ne preslikuje več tako natančno naravo, kot pa jo ponavljajo dobljenih vtisih. Značilna za ta nov postopek je odlična slika svetlinika ob zatonu, ki pa je in ni tržaška stara »Lanterna«, in spet je, če jo gledamo brez predpostav, v tem olju je nova tudi barvna skladnost, ki je zelo topla. Enakih barv je »Pričakovano v cirkusu«, najboljšo delo te razstave. Podaja jarko osvetljen predstavi prostor, ki je prazen v pričakovani nove točke sporeda. Simbolična slika tudi za nadaljnji Faganelov razvoj, ki se obeta v novi luči obogatit umetniških spoznanj.

MILKO BAMBIC

L'ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI po prekoračenju pol stoletja poslovanja

Novi upravni svet je 30. junija odobril obračun INA za leto 1963 (51. leto poslovanja) — 333 milijard na novo zavarovanih kapitalov v poslovnem letu — 1.664 milijard kapitalov, zavarovanih ob 31. decembru — Nad 1 milijardo in 200 milijonov dobička zavarovancem, katerim je bila potrjena tudi nagrada za zvestobo

Delež 127 generalnih zastopstev zavoda Istituto Nazionale delle Assicurazioni ter delež osrednje produkcije so v letu 1963 omogočili zbrati in izpolniti 380.593 zavarovalne pogodbe za življenjsko zavarovanje ter kapitalizacijo v znesku 332 milijard 860.566.694 lir kar zadeva zavarovane kapitalne in kapitalizirane rente.

Ti novi veliki poslovni uspehi, ki zadevajo zavarovane kapitalne, največji v enajstdesetih letih delovnega obstoja Zavoda, praznujejo celotnemu portfelju s stanjem na dan 1. januarja, so pripomogli, da je celotni portfelj 31. decembra 1963 beležil vsoto 1.664.026.516.000 lir, kar je največ, kar jih je INA kdajkoli dosegla. Ta pomembna vsota 1.664 milijard predstavlja skupen obveznosti na zapadlost 5.421.429 pogodb za življenjsko zavarovanje, od katerih je bilo 3.428.337 sklenjenih neposredno z INA.

V zvezi s temi pogodbami so zavarovalniki vplačali v letu 1963 zavodu INA 65.834.488.716 lir zavarovalnine. Po drugi strani je INA izplačala zavarovancem, katerim so leta 1963 dozele njih pravice, skupno 27.761.634.555 lir ter je vključila v bilanci za povečanje matematičnih rezerv kot svoj dolg nasproti zavarovancem za obveznosti, ki bodo dozele, vsoto 39.108.524.358 lir. Tako povečane kosmate matematične rezerve so dosegle 31. decembra 1963 vsoto 348.833.793.944 lir.

Zavod je beležil med svojimi aktivnimi postavkami čisti premoženjski dohodek 170 milijard 495.668.300 lir.

Po drugi strani so med izdatki, poleg vsot, izplačanih zavarovancem z neposrednim izplačilom za dozele obveznosti, ali pa z dodelitvijo matematičnih rezerv v obveznosti, ki bodo šele dozele, tudi skupni stroški za produkcijo, inkaso in poslovanje v skupni vsoti 16.942.734.906 lir.

Razpoložljiva sredstva, ki izvirajo iz povečanja matematičnih rezerv, kot tudi iz vračill in iz premoženjskih dohodkov, so omogočila, da je Zavod leta 1963 izvajal znatno dejavnost investiranja in financiranja za skupni

znesek 75.751.373.096 lir. Med vrstami investicij so bile posebno upoštevane tiste, s katerimi se uresničujejo dela, ki se kakor

koli tičejo nacionalnega gospodarstva. Samo običnim, pokrajnam in konzorcijem za bonifikacijo je bilo podeljenih skoraj za

INA od 50. do 51. poslovnega leta

	1962 (v milijardah lir)	1963 (v milijardah lir)	Povis. %
Neposredna produkcija v poslovnem letu			
Zavarovani kapitali in rente	311,4	332,9	6,9
Celotni portfelj na dan 31. decembra			
Zavarovani kapitali in rente	1.473,6	1.664,0	12,9
Pripadajoče nagrade v poslovnem letu (Vštevki cesije v zavarovanje, z odbitkom stranskih pristojbin)	57,9	65,8	13,6
Skupne matematične rezerve na dan 31. dec.	309,7	348,8	12,6
Povečanje matematičnih rezerv v poslovnem letu	38,8	39,1	0,8
Izplačila zavarovancem (skupna)	23,0	27,8	20,9
Premoženjske investicije			
— izvršena v poslovnem letu	81,1	75,8	-6,5
— stanje na dan 31. decembra	325,5	374,6	14,7
Cisti dohodek od investicij	18,9	20,5	8,5
Premoženjske rezerve (po razdelitvi dobičkov poslovnega leta)	9,4	9,1	-
Cisti dobiček poslovnega leta	3,1	2,9	-6,5

Obvestilo zavarovancem INA

Zavarovancem zavoda Istituto Nazionale delle Assicurazioni je bilo v znak soudeležbe pri dobičku v poslovnem letu 1963, dodeljenih 1.213.740.445 lir. Zaradi te dodelitve bodo police, veljavne 31. decembra 1963, v kolikor bodo ostale v celoti veljavne v znesku, ki je bil v začetku predviden do normalne zapadlosti ali do smrti zavarovance, povečane od 1. januarja 1964, kot sledi:

1. police italijanskega in inozemskega portfelja, navadne ali ljudske, z izjemo neposrednih dosmrtnih rent ali oblik čiste ali pa pridružen kapitalizacije, v višini 3 promilov;

2. police raznih oblik življenjskega zavarovanja, začasne police za primer smrti in kolektivne oblike na splošno italijanskega in inozemskega portfelja pa v višini enega in pol promila;

Zavarovancem zavoda Istituto Nazionale delle Assicurazioni, ki bodo likvidirali svoje police (izvzemli one za primer smrti) zaradi zapadlosti ali nesreče med 1. julijem 1964 in 30. junijem 1965, bodo, v kolikor v veljavi vsaj tri leta, brezplačno likvidirali kot nagrado za zvestobo posebne kapitalne ali dodatne rente po načinu in meri, kot sta naznačeni v posebnih razpredelnici, ki si jo lahko vsakdo ogleda pri generalnih zastopstvih ali podzastopstvih.

Za povečanje kapitalov in rent za zavarovalne pogodbe, sklenjene pred 31. decembrom 1945, za soudeležbo pri dobičkih poslovnih let in za nagrado za zvestobo je bilo že dodeljenih zavarovancem zavoda Istituto Nazionale delle Assicurazioni

nad 11.500.000.000 lir

Radio Trst A

SREDA, 1. JULIJA 1964

Radio Trst A

7.00 Koladar; 11.30 Slov. pesmi; 11.45 Mali ansambli; 12.15 Zgodovinske zanimivosti; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba; 17.00 »Musici del Friuli«; 17.20 Pesem; 18.00 Znanstveni leksikon; 18.30 Nove plošče; 19.00 Slov. samospevi; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Ritmi; 20.30 Značilni motivi; 21.00 Simf. koncert; nato Južnoameriški ritmi; 22.45 Melodije.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Gledališča v Trstu; 14.05 Orkester Paschiorri.

Koper

7.00 Prensos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.00 Prensos RL; 12.00 Opolnaski kokteli; 12.50 Turistične beležbe; 13.00 Od opere do opere; 13.40 Plošče; 14.00 Narodni plesi; 14.30 Za odhiti in tuzevirilo; 15.30 Iz oper Čajkovskega; 16.15 Pevci; 16.30 Otroški kotiček; 17.00 Izposojeni motivi; 17.40 Iz dunajskih oper; 18.00 Prensos RL; 19.00 Billy Butterfield; 19.30 Prensos RL; 22.15 Orkester Barclay; 22.40 Brahmsove skladbe.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Jutranji pozdrav; 9.45 Popev.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne ločevajte se dela, preden ga niste pripravili. Spremembe v prijateljskem krogu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nemirno vzdušje, ki bo vplivalo na uspeh poslov. Nekdo bo potreboval vsaj navet.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Odlične prilagoditve za poslovne uspehe. V družbi bo prišlo do spora.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Z odličnostjo si boste pomagali. V družini neka ne bo prav. LEV (od 22.7. do 22.8.) Z vztrajnostjo boste nadomestili to, kar

ke; 10.00 Opera antologija; 10.50 Čas počitni; 11.00 Splošno skozi glasbo; 11.30 Beethovneve skladbe; 11.45 Glasbe za godale; 12.25 Laha glasba; 14.55 Vreme; 15.15 Filmske novosti; 15.45 Gospodstvo; 16.00 Program za namilaje; 16.30 Mladi koncertisti; 18.15 Koncert; 18.35 Neapeljska antologija; 19.15 Kmetijska oddaja; 19.15 O morju in pomorščakih; 20.30 Donesitljeva opera: »Roberto Devereux«;

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.40 Serenada; 9.00 Ital. pentagram; 9.15 Ritmi; 10.40 Nove pesmi; 12.00 Vesela glasba; 14.00 Pevci; 14.45 Plošče; 15.00 Pesmi; 15.15 Opereta; 15.35 Koncert; 16.00 Rapsodija; 16.30 Najnovejšje plošče; 17.35 Enciklopedija; 18.35 Enotni razred; 19.05 Vaši izbranci; 20.05 Laha glasba.

III. program

18.30 Enotni razred; 18.45 Poulencove skladbe; 19.30 Koncert; 20.30 Revija; 20.40 Lullijeve skladbe; 21.30 Plemontski skladatelj; 22.15 Diderot; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

7.15 Domači zvoki; 8.07 Plesni orkester; 8.25 Sulta, rapsodija in ples; 9.00 Svet skozi sončna oca-

HOROSKOP

Goriško-beneški dnevnik

S SINOČNJE SEJE V DOBERDOBU

Solidarnost občinskega sveta s premeščenimi delavci CRDA

Načeln pristane občin za ustanovitev konzorcija o uporabi občinskega tavnika - Zvišanje neobdajčljive osnove občinskega davka

Pod predsedstvom župana Andreja Jarca se je sinoči sestel občinski svet v Dobrodo. Po predstavitvi zapisnika zadnje seje so svetovalci najprej razpravljali o predlogu za ustanovitev konzorcija dveh občin o skupni uporabi občinskega tavnika. Svetovalci so pristali na predlog, da občina stoji v ta konzorcij, vendar spada prva odločitev v pristojnost prefektore. Če leta odobri ustanovitev takšnega konzorcija, ima tudi občinski svet možnost, da sprejme takšno odločitev. Občinski svet bo nato moral odobriti tudi statut konzorcija.

Svetovalci so nadalje proučili razmere, v katerih se nahajajo delavci CRDA iz Trilca, ki so jih premeštili na delo v Trst. Njihov delovni čas ne znaša osem, ampak s potovanjem in čakanjem na prometne zveze tudi po 13 ur na dan. Medza za njihovo delo pa je manjša, kot je bila v Trilcu. Svetovalci so izrazili solidarnost s katégorijo.

Med slučajnosti je župan Jarc poročal o sestankih, ki jih je imel s furilskimi občinskimi zastopniki zaradi odmerjanja dajatev. Predlagal je, naj se ne obdajčljiva osnova zviša od sedanjih 200.000 na 280.000 lir. Svetovalci so predlog odobrili. Kar zadeva samo določanje višine dohodkov, pa so se sporazumeli, da spada to delo v pristojnost komisije, katere člani bodo imenovali na prihodnji občinski seji.

Župan je nadalje sporočil, da bo uradna otvoritev otroškega vrta v Dobrodo v soboto 11. julija ob 10. uri dopoldne. Svečanost bo potekala v omejenem obsegu in bo imela dokaj zaseben značaj. Nanjo so povabili samo občinski svetovalci, predstavniki karabinerjev in župnik. S tem hoče občinska uprava izraziti svojo prizadevanost zaradi smrti inženirja Baldocchia, ki je brezplačno napravil nacrte za vrtec, kakor tudi smrti tehnika Simontia, ki je sodeloval pri gradnji in prav tako umrl pred otvoritvijo vrta.

O posameznih komunalnih vprašanjih se je razvil živahen razgovor, v katerem so sodelovali vsi prisotni svetovalci. Seja se je začela ob 20. uri in zaključila nekaj pred 23. uro.

Jutri stavka tekstilcev

Tekstilni sindikat CISL sporoča, da gredo pogajanja za obnovo delovne pogodbe tekstilcev zelo počasi.

Kino

VERDI. 17.00: «Tutto è musica», D. Modugno, Franchi in Ingrassia. Italijanski film v barvah.

KORZO. 17.00: «Malesia magica», dokumentarni film cinemascope. Mladini pod 14. letom prepovedano.

VITTORIA. 17.30 - 21.30: «Edgar Wallace: Scotland Yard», H. Drake in B. Rutting. Crombello angleški film.

CENTRALE. 17.30: «Il demonio», D. Lavi in F. Wolff. Crombello italijanski film; mladini pod 18. letom prepovedano.

DEZURNA LEKARNA. Danes ves dan in ponoči je odprta v Goriški lekarni SORANZO, Verdijev korzo št. 57, tel. 28-79.

TEMPERATURA VČERAJ. Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 26,2 stopinje ob 14. uri in najnižjo 17,1 stopinje ob 4.30. Povprečna dnevna vlaga 45 odstotkov.

A. R.

Venček vedrih

Nekaj odsotnih delegatov mi je sporočilo, da se iz tehničnih razlogov ne morejo udeležiti današnjega zborovanja. Tako mi je na primer delegat iz Kobidlija pisмено sporočil — h — da ne more priti, ker je pred tremi dnevi bil nekje na Vipavskem, kjer je bila ljudska veselica z vinsko pokušnjo. Ob tej priložnosti se je napil neke vipske žlobudre in ga še vedno strašno zvija po črevesju. To varis delegat iz Saleza mi je sporočil, da mu je zelo žal, ker se ne more udeležiti tega zborovanja. Kot vzrok navaja dejstvo, da se ga je predvčerajšnjem spet nacukal in ko je prišel domov, sta ga žena in tašča tako prebunkali — h — da ne bo mogel najmanj teden dni zapustiti postelje. Za opravičitev izostanka lahko štejemo tudi primer delegata iz Kazalj. Sporočili so mi namreč, da ga je zadnje čase preveč skrhal in ga je prejšnji tork zadel možganski kap. Ali manjka še kdo drug?

«Kolega iz Hrpelj», je povedal delegat s sosedne Kozine. «Včeraj je bil v Trstu in ko se je iz neke ostarje opotekel naravnost pod tramvaj, se je pri priti preselil v večne vinograde.»

«Tovariši», je rekel predsednik, «predlagam, da počastimo spomin na pokojna tovariša z enominutnim molkom — h —»

Vsi so vstali, se odkrili in se z vidnim žalovanjem spominjali preminulih kolegov. Žalni molk je motilo le predsednikovo kolcanje.

Po preteku ene minute je vzkliknil predsednik:

«Slava jima!»

«Slava!» je zagrmelo v dvorani.

«Dragi tovariši!» je povzel besedo predsednik. «Vsi veste,

s kakšnim namenom smo se zbrali na tem mestu. Zbrali smo se zato, da slovesno in ogorčeno protestiramo proti zlonamernim ciljem Zveze kraških abstinentov. Kakor en sam dvigamo glas proti tej Zvezi!»

«Dol z njol!» je vpadel v besedo gorijski delegat.

«... ki je nedavno ponovno napovedal neizprosno boj nam, ki ljubimo vinsko kapljico.»

«Dol z abstinentno sodrgo!» je zavpil velikodolski delegat.

«Na svojem nedavnem zborovanju so naši zakletki nasprotniki sklenili — h — da nas bodo zatrli kakor škodljiv mrčes, ki ogroža obstanek kraškega življa. Zato se mi složno dvigamo proti temu...»

«Tako jela je zarjovel volčje-grajski delegat z gomoljastim nosom, katerega konica je rde la kakor razjarjen ogel.

«... proti temu satanskemu načrtu ter jim jasno in glasno odgovorjamo: Ne boste nas!»

«Nikoli!» so delegati zatuli v zboru.

«Na svojem zadnjem zborovanju so naši sovražniki trdili, da smo prava sramota in nesreča za Kras. Trdili so tudi,

ZARADI BOLJŠEGA SPOZNAVANJA IN UTRJEVANJA MIRU

Koristni razgovori v Gorici med komunisti obmejnih področij

Delegaciji okrajnega odbora Zveze komunistov Slovenije okraja Koper ter goriške federacije KPI sta si izmenjali poglede na vrsto aktualnih vprašanj

V petek in soboto je na povabilo goriške federacije KPI obiskala goriško pokrajinsko delegacijo okrajnega odbora Zveze komunistov Slovenije okraja Koper. Vodil jo je tajnik koprškega okrajnega odbora ZKS Jože Božič, sestavljali pa so jo Stefan Cigoj, tajnik občinskega odbora ZKS Nova Gorica, Miha Ravnik, organizacijski tajnik odbora Nova Gorica, Ivo Jelčič in Martin Kokalj, člana okrajnega odbora, Jelka Mugerli, članica občinskega odbora Nova Gorica ter Raul Šiško, tajnik okrajne komisije za odnose z inozemstvom.

V petek sta se delegaciji ZKS in goriške federacije KPI sestali na sedežu federacije v Gorici ter se pogovarjali o splošnih vprašanjih, ki zadevajo stališča KPI v sedanjem italijanskem političnem razdobju ter še prav posebno stališče do politike levega centra. Po polodne so se v Trilcu pogovarjali

z delavci o demokraciji v tovarrah. Zvečer so gostje v Dobrodo, kjer so pogovorom prisostvovali tudi deželni svetovalci Jože Jarc, Jože Pahor iz Jamelj, Marija Selčič in drugi; razpravljali so o politiki stranke do slovenske manjšine.

V soboto so predstavniki Zveze komunistov odšli v Grače, kjer so si ogledali turistične objekte, zvečer pa imeli v Gorici zaključni razgovor s člani tajništva goriške federacije KPI. Dogovorili so se za objavo skupnega poročila o pogovorih ter vprašanjih, ki so jih obravnavali.

Razgovori so potekali v bratskem duhu ter so prispevali k medsebojnemu spoznavanju in utrjevanju miru.

Izidi malih matur

na slov. srednjih šolah

Na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom v Gorici so se zaključile mature. Zaključni izpit čez tretji razred strokovne šole je polagalo 34 dijakov in dijakin. Izdelalo jih je 18, padlo 7, popravne izpise pa jih ima 9. Izdelali so: David Brčko, Bogdan Butkovič, Edvard Hoban, Marij Mavrič, Ferruccio Mutić, Danilo Valentincič, Marija Bauzar, Ivica Curcio, Romana Devetak, Marija Hieda, Ana Koren, Branka Koren, Katica Paoletti, Alma Pavličić, Dorica Pavličić, Gabrijela Persol in Ida Peterin. Iz bežnega pregleda učnih uspehov v tem razredu moremo ugotoviti, da so deklice veliko marljivejše od dečkov, kar se potem pozna tudi pri zaključnem razdobju. Ta pojav zasledimo tudi v ostalih razredih in ni nič kaj razveseljiv.

Nižji tečajni izpit čez tretji razred nižje srednje šole je polagalo 27 dijakov in dijakin. Izdelalo jih je 11, zavrnjeni so štiri, izpise jih ima 12.

Izdelali so: Marjan Kranner, Aleksander Perlot, Martin Tomazinič, Marta Bregant, Jožica Gravner, Sabina Gravner, Ana Lucchesi, Ana Primožič, Vanda Sever, Antonia Strosar in Silvana Znidarčič.

Sprejemni izpit za I. ločilo so z uspehom opravili: Marica Budal, Zdenko Hvala, Sergej Klanjšček, Marija Pahor, Levin Rosi in Bogdan Troha. Dva dijaka imata popravne izpise, zavrnili niso nikogar.

Kot poroča zveza obrtnikov na Goriškem bodo imeli brivci in frizerji od 1. julija do 31. avgusta poletni urnik, ki je naslednji:

Od torška do petka: od 8. do 12.30 in od 15.30 do 20. ure. Ob sobotah od 8. do 12.30 in od 15.30 do 20. ter ob nedeljah od 7.30 do 12.30.

IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

Mož iz Štandreža se je porezal s pločvino

Nezgod a s traktorjem v Sovodnjah - Pri morju si je zlomil roko

V ponedeljek zvečer se je ponesrečil na dvorišču svojega doma v Štandrežu 52-letni Miroslav Oblak, ki stanuje v Ul. Piemonte Reale 25. Ko je šel čez dvorišče je izgubil ravnotežje in padel. Pri tem pa je udaril z roko na koso ostro pločvino ter se precej močno ranil na desni zapestji. Odpehjal so ga v civilno bolnišnico v Gorici, kjer so ga po pregledu pridržali za 30 dni na zdravljenju.

Včeraj ob 9. uri so nudili prvo pomoč 25-letnemu Aldu Černu iz Dobrodo, ki se je malo ponesrečil na delu pri podjetju Donati v Gorici, ko se je z opeko ranil na levem zapestju. Okreval bo v 6 dneh.

V nedeljo okrog 6. ure se je ponesrečil na plaži ob morju, kjer

športšportšport

V 8. ETAPI TOUR DE FRANCE S CILJEM V MONACU

Anquetil odšcipnil Groussardu minuto

Bahamontes tudi včeraj najboljši na vzponih

MONACO, 30. — Je Jacques Anquetil prešel v ofenzivo? Po poteku današnje etape sodeč, bi človek mislil, da se bo zmagovalce Gira od današnje dalje krčevito boril, da pride v posest rumene majice. Priložnosti bo imel še precej in danes je pokazal, da je zmagožen vsega. Tudi zmage na cilju etape, kot je bila današnja.

Anquetil, ki je včeraj kazal znake utrujenosti in je bil skoraj obupan, je danes ostro odgovoril in z zmago odšcipnil nosilcu majice dragoceno minuto. Tako se je francoski as prebil na peto mesto, ki mu bo služilo kot odskočna deska na boljši položaj.

Leader lestvice Georges Groussard je danes na srečo še kar hitro prebolel krizo, a vseeno ni mogel preprečiti, da bi se mu Anquetil približal za celo minuto. Izvedenci so mnenja, da je vprašanje dni in ljubljene francoskih

Sponec Bahamontes, ki se je izkazal tudi danes nav zponih in je v vodstvu lestvice za gorsko nagrado, je še vedno drugi v sploš-

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Triestina edina zmagovita na tujem

Katastrofa Bolzanatese v Trstu

Sobotno kolo italijanskega prvenstva v hokeju na kotalkah ni pripravilo nobenih presenečenj in tudi lestvica je ostala skoraj nespremenjena. Vsekarer pa je bil ta zavrtljaj zelo naklonjen tržaškim barvam. Triestina je gostovala v Lodiju in dosegla visoko zmago. Domačini so se ji uspešno upirali le prvih deset minut, nato pa so zagrešili nekaj napak, ki so pripomogle Triestini v vodstvo. Tjodaj so zapustili obrambno taktiko in Triestina je prišla do večje zmage.

Drugi tržaški tekme Ferroviario pa je prejel v goste skromno Bolzanatese, ki je že enkrat gostovala v Trstu in takrat klonila Triestini 11:0. Gostje se tudi tokrat ni posebno izkazali, saj je bila tekma bolj podobna treningu tržaških igralcev. Prvi polčas je bil sicer še nekoliko izenačen, v drugem pa so domačini dosegli kar 15 golov. 8 to zmago so se Tržačani povzpeli na zavidljivo 4. mesto.

Izmed vodilnih moštvev je imela natečajni posej Modena, ki je sprejela v goste Candy. Ob moštvi sta zaigrali slabo in rezočarali prisotne. Tekmo je odločil slab dan vratarja gostov Cazzaniga, katerega napake so bile za njegovo moštvo usodne. S tem porazom, tretjem v letošnjem prvenstvu, je Candy izgubila vsako upanje na končno zmago.

Novara bi morala opravičiti pred svojimi navijači za prejšnji poraz v Trstu, toda gostje iz Bassana so se ji žlavo upirali in še bolj potrdili, čeprav se je tekma končala z visoko zmago domačin, njene pomanjkljivosti.

Marzotto je bil na lastnem izrišču odpravi Pirelli, ki je tako ostal v skupini zadnjih. Položaj na dnu lestvice se je tako razčistil. Boj za obstanek se je, kot pričakovano, omejil na Bassano, Bolzanatese in Pirelli ter delno na Lodi.

IZIDI Bolzanatese 19:3
Lodi - Triestina 1:7
Marzotto - Pirelli 7:1
Modena - Candy 3:1
Novara - Bassano 5:0

LESTVICA
1. Triestina 6 0 0 23 4 12
2. Modena 6 5 1 0 34 9 11
3. Novara 6 5 0 1 24 7 10
4. Ferroviario 6 3 1 2 38 3 7
5. Marzotto 6 3 0 3 30 15 6
6. Candy 6 3 0 3 20 17 6
7. Lodi 6 1 2 3 15 31 4
8. Pirelli 6 1 0 5 20 23 2
9. Bolzanatese 6 1 0 5 9 56 2
10. Bassano 6 0 0 6 7 26 0

NOGOMET
ZUERICH, 30. — Roma je brez težave premagala nočnejastorji-

Za olimpijski nogometni turnir

Septembra priprave italijanskih igralcev

32 nogometašev na seznamu olimpijskih kandidatov

RIM, 30. — Tiskovni urad FIGC je danes javil, da se bodo priprave italijanskih nogometašev za olimpijski turnir v Tokiju začele septembra. Igralce, ki bodo predstavljali Italijo na Japonskem, bodo izbrali iz seznama, ki sedaj vsebuje 32 imen. Izbrani nogometaši so naslednji:

1. Berelloni (Giancarlo) (Juve)
2. Bianchi (Brescia)
3. Brizi (Fiorentina)
4. Cera (Verona)
5. De Paoli (Brescia)
6. De Sisti (Roma)
7. Di Vincenzo (Roma)
8. Domenghini (Atalanta)
9. Facchetti (Inter)
10. Fortunato (Milan)
11. Innocenti (Lecce)
12. Lazzarini (Reggina)
13. Lodetti (Milan)
14. Longoni (Modena)
15. Mazzia (Lazio)
16. Mazzola (Inter)
17. Meroni (Genoa)
18. Muccini (Spal)
19. Nodari (Atalanta)
20. Noletti (Milan)
21. Olivieri (Spal)
22. Petroni (Inter)
23. Pizzaballa (Atalanta)
24. Poletti (Torino)

Na treninge bodo povabili 22 igralcev. Trenutno ne bodo prišli v postev Bianchi, Brizi, Di Vincenzo, Lazzarini, Mazzia, Nodari, Olivieri, Rado, Riva in Soldo. Priprave bodo v športnem centru v Cerverianu vsak teden od torška do petka. V nedeljah 6., 13. in 20. septembra bodo igralci na razpolago klubom. 22. septembra bodo dokončno povabili v Rim izbrane reprezentante, ki bodo v soboto 26. septembra odpotovali v Tokio.

terana, ga vili vase in nadaljeval:

«Ne mi, oni so torej sramota in nesreča za Kras in za ves naš narod. In še več: oni so izrazili protidržavni elementi. S svojimi javnim nastopanjem proti uživanju alkoholnih pijač, odkriti odvračajo množice od tega, da bi podpirale državo v njenih finančnih zadevah. Take ljudi bi torej morale oblasti kaznovati. Je tako — h — ali ni tako?»

Glusljiyo odobravanje je napopolno dvorano.

Predsednik Kobal je vnovič pljusnil vase kozarec avbrske črnine, se zazibal na mlahavih nogah in povzel besedo:

«Da, tako je, tovariši! In spričo tega vsi mi izražamo začudenje nad dejstvom, da oblasti dopuščajo kaj takega. Čudimo se — h — kako je neki mogoče, da taki protidržavni elementi ne poznajo svoje dolžnosti, da javno pozivajo množice, naj ne uživajo alkoholnih pijač, češ da škodujejo zdravju. To je seveda gola izmišljotina, kolegi. Tako zatrevanje je samo krinka, pod katero hujšajo množice, naj ne pijejo alkoholnih pijač

In če zdaj naredimo črto pod tem naštevkom, dobimo nesporen dokaz, ki potrjuje, da smo vse prej kot škodljivi naši domovini. Ne mi, oni so škodljivi. Oni so tisti — h — ki s prigovarjanjem množicam, naj ne pijejo vina in drugih alkoholnih pijač, odtegujejo množice od tega namena. In s tem namerno preprečujejo, da bi ti ljudje finančno podprli državo in pomagali vzdrževati vrsto državljanov, ki sem jih pravkar omenil.»

«V Doberdobsko jezero z njimi!» je izhropel doberdobski delegat.

Predsednik je natočil kozarec

vanje vinogradov, škarje za rezanje trt in druge vinogradniške pripomočke. Poleg tega so sklenili, da bodo umetno gojili trtno us in trtne zavijače ter jih nato trosili po kraških vinogradih.

Ze to, tovariši, jasno priča, da ima Zveza kraških abstinentov izrazito protidržavni značaj. Če uresničijo svoje zločinske načrte — h — bo v nekaj letih izgnila s Krasa vinska trta. To pa bi bil strašen udarec ne le za kraške vinogradnike, ampak tudi za vse slovensko gospodarstvo, da nas niti ne omenim. Tega na, tovariši, ne smemo dopustiti. Najodločneje moramo zaustaviti ta vandalski pohod kraških vinomrzencev. S tega mesta pa vsi ogorčeni protestiramo proti obstanku Zveze kraških abstinentov in zahtevamo od oblasti, da jo čimprej razpusti v splošen blagor kraškega prebivalstva.»

«Tako jeeel» je bruhnilo iz vsok grl.

Peter Kobal je izcedil vase kozarec vina, trikrat zapovjedno glasno hlipnil in nadaljeval:

(Nadaljevanje sledi)